

Karga Buruna Son

Burnun ortadaki üçte birinin aşırı kıvrık olmasıyla betimlenen “karga burun” ya da Batı'daki tanımıyla “kartal burunu”, yalnızca estetik bir sorun değil, aynı zamanda nefes almayı da güçleştiren tıbbi bir sorun. Burun kemiğinin sözü edilen bölgesi üzerindeki doku ve deri çok ince ve altındaki bozukluğu kolayca gösteriyor. Ayrıca, derialtıdaki kemik de esnek ve düzeltmesi güç. Rinoplasti denen ameliyattan sonra kalan bir bozukluk da hastayı etkiliyor. Ancak, Sydney'deki (Avustralya) Royal Prince Alfred Hastanesi'nden Martyn Mendelsohn soruna bir çözüm bulmuş. Yaptığı, burun yapısını güçlendirmek için kemiğe yüksek yoğunluklu, delikli polietilen (HDPP) madde eklemek. Araştırmacı, 26 erkek ve 15 kadın üzerinde yaptığı ameliyatlardan sonra burunların büyük ölçüde düzleştiğini bildiriyor.

JAMA Basın Bülteni, 21 Mart 2005

Ben Ne Zaman Kansere Dönüşür?

Boston'daki (ABD) Çocuk Hastanesi ve Dana Farber Tıp Merkezi'nden araştırmacılar, öldürücü bir deri kanseri türü olan melanomanın ortaya çıkış nedeniyle ilgili önemli bir ipucu elde ettiler. Melanoma, dünyada hızla artan bir kanser türü. Melanoma vakaları her 10-20 yılda iki katına çıkıyor. Deride başlayan kanser metastaz yaptığında, yani öteki dokulara ve organlara sıçradığında hastanın yaşam süresi 6-10 ayla sınırlı oluyor.

Son yıllarda genetik araştırmacılarının gözdesi haline gelen siyah beyaz çizgili zebra balıklarının kullanan Dr. Leonard Zon, BRAF adı verilen bir genin değişim (mutasyon) geçirmesinin ben oluşumuna yol açtığını, bunun tümör baskılayıcı bir gen olan p53 genindeki bir mutasyonla birleşince, kanseri tetiklediğini ortaya çıkardı.

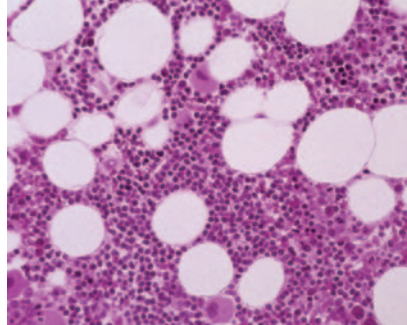
Zebra balıklarının popüler olmasının

nedeni, genlerinin insan genlerine çok benzemesi ve gen haritalarının tümüyle çıkarılmış, yani tüm genlerinin biliniyor olması. Bir başka neden de hızla üreyen olması. Bir dişi, bir hafta içinde 300 yavruya sahip oluyor. Böylece araştırmacılar çok hızlı biçimde genetik varyasyonlar elde edip sonucu inceleyebiliyorlar. Zon ve ekibi önce gen mühendisliği yöntemleriyle insan BRAF geninin mutasyonlu bir biçimini taşıyan zebra balıkları üretmişler. Balıkların derilerinde siyah pigmentli benler oluşmuş. Balıkların p53 genlerinde de mutasyon oluşturulduğunda, insan kanserine benzeyen ve hızla yayılan melanomalar ortaya çıkmış. Bu tümörlerden alınan hücreler sağlıklı balıklara aşılandığında, onların da melanoma geliştirdiği görülmüş.

Boston Çocuk Hastanesi Basın Bülteni, 7 Şubat 2005

Lösemiye Tetikleyen Enzim Bulundu

B hücresi kronik lenfositik lösemi (B-CLL), yetişkinlerde en sık rastlanan lösemi türü. Bağışıklık sistemi hücrelerinden olan B-lenfositlerin giderek kanda, kemik iliğinde ve lenf dokularında birikmesiyle kendini gösteriyor. Hastalığın erken evrelerinde B-CLL'in, normal B hücresi ölümünü (apoptosis) tetikleyen

programlanmış sinyallerde henüz tanımlanamamış bir bozukluktan kaynaklandığı düşünülmekteydi. İtalya'daki Padua Üniversitesi'nden Livio Trentin ve arkadaşları Lyn denen bir enzimin B hücreleri içinde yer değiştirmesi ve aşırı ifade edilmeye başlamasının, hücreye apoptozise karşı direnç kazandırıp B-CLL gelişimine yardımcı olduğunu gösterdiler.

Journal of Clinical Investigation Basın Bülteni, 13 Ocak 2005

Sağlığınız İçin Gülün

Maryland Üniversitesi'nden (ABD) araştırmacılar, gülmenin damar sağlığı için gerekli olduğunu belirlediler. Sağlıklı 20 deneye sırasıyla komik ve stres yaratıcı film sahnelerinin gösterildiği çalışmada gülmenin, damarlardaki endotelium denen astar dokuyu, kan akışını hızlandırmak için genişlettiğini ortaya kondu.

Damar sağlığında önemli role sahip olan endotelium, kan akışını düzenlediği gibi, kanın kıvamını ayarlıyor ve yaralanma, enfeksiyon, rahatsızlık gibi etkenlere karşı kimyasallar salgılıyor. Endotelium, ateroskleroz (atardamarların sertleşmesi) gibi kalp-damar hastalıklarının seyrinde de önemli role sahip.

Çalışmada, yarısı erkek, yarısı kadın olan deneklere 48 saat arayla komik (King Pin) ve stresli bir film (Er Ryan'ı Kurtarmak) seçilen pasajlardan önce biri, sonra öteki gösterilerek kolun ana atardamarındaki kan akışı ölçülmüş. Er Ryan'ı Kurtarmak filminde, Normandiya çıkarması sırasında vurulan askerlerin gösterildiği sahnelerden sonra 20 denekten 14'ünün kan akışında azalma belirlenmiş. Komik film sahnelerinin ardından 20 denekten 19'unun kan akımı hızlanmış.

Araştırmayı yöneten Dr. Michael Miller “endotelium üzerinde izlediğimiz yarar, aerobik egzersizden beklediğimiz yarara yakın; eg-

zersizle birlikte gelen ağrı, kas gerilmesi de yok” diyor. “Tabii, egzersizi bırakıp gülmekle yetinin demiyoruz; dediğimiz gülmeyi bir alışkanlık haline getirin. Haftada üç gün yarım saatlik egzersiz ve her gün 15 dakika gülmek, dolaşım sisteminin sağlığı için gerekli”.

Ancak Dr. Miller, deneyde gülmenin sağladığı yararın fizyolojik kaynağının belirlenemediğini kaydediyor. “Akışı hızlandıran, gülüş ve kahkahaların diyafram kasını hareketlendirmesi mi, yoksa gülmenin tetiklediği, endorfinler gibisinden birtakım kimyasalların salımı mı, belli değil” diyor. Bununla birlikte, nitrik oksit adlı bir bileşimin damarların genişlemesi üzerindeki rolünün bilindiğini hatırlatıyor. “Belki de zihinsel stres, nitrik oksidin ayrışmasına ya da nitrik oksit üretimini tetikleyecek uyarının baskılanmasına yol açarak damarları daraltıyor”.

Maryland Üniversitesi Tıp Merkezi Basın Bülteni, 7 Mart 2005